

ELOFIZETES.

HELYBEN ES VIDEKEN

Egy évre — — 120 kor
Fél évre — — 60 kor.
Egy negyed évre 30 kor.
Egy hónapra — — 10 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 22

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résegyházi
Társaság.

Arad, 10herceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 22

Arad, 1919.

Főszerkesztő:
Staubert József.

Szombat, december 13.

Soha

nem fogjuk tudni helyeselni a cenzurát, nem kívánhatják tehát tőlünk, hogy lelkesedjünk érte. A cenzurát szükséges rossznak szokták mondani. Nem osztjuk ezt a nézetet sem. Ezt azok találják ki, akik még nem szenvedtek sebet a cenzurától. Mert sebet üt. Sebet a véleménynyilvánítás jogán, a kritika szabadságán, csorbítja, megnyirbálja, megbénítja, kerékbe töri a sajtószabadság szent eszméjét. A cenzurát gyakorolták a háború alatt is. Gyakorolták kíméletlenül, mániákus szenvedéllyel és a legtöbb esetben abszolút hozzá nem értéssel. Ennek következménye lett, hogy a legképtelenebb és leglehetetlenebb rémhírek keltek szárnyra, melyeket loppal, titokban, suttogva adtak tovább az emberek. És a lapok nagy, kiabálóan fehér foltjal csak megkönnyítették a valótlán hírek terjesztőinek aknamunkáját. Azután megszűnt a rettenetes öldöklés, megtizedelve, lerongyolódva, éhesen és fáva hazajöttek véreink. És fellelékzetünk. Véget ért a szörnyű embermészárlás, nyugodtabb idők hajnala virradt ránk. Azt hittük, az abnormis idők elmúltával kimúlt a cenzura torzszülöttje is. Nem így történt. Hítegettek, hogy ez csak rövid ideig tart. Azóta hetek és hónapok múltak el és a cenzura még mindig él és virul. Hibái pedig, mintha csak fokozódnának. A cenzura tudunkkal arra hivatott, hogy az állam és hadműveletek érdekeit esetleg sértő cikkek megjelenését megakadályozza. Hivatalosan közölték, hogy Románia már két hét előtt becsüntette az összes frontokon a hadműveleteket. Hadműveleti érdeket tehát nem sérthetnek a lapok. Maradna tehát az államérdek. Nem tudjuk megérteni, hogy miként sértenék az állam érdekeit olyan dolgok közlésével, melyek Temesvárott, Nagyváradon, Brassóban, Kolozsvárott, Nagyszombatban, az összes királyságbeli lapokban, sőt sokszor más aradi újságokban is napvilágot láthatnak, csak éppen a mi lapunk hasábjain nem. És viszont. A Dacia táviratairól pedig csak nem távolozhat fel, hogy a román állam érdekeit sértenék! Ugy tud-

tuk, hogy az államérdek ugyanaz Aradon és Temesvárott, vagy Bukarestben és Ploestiben. Ha az aradi cenzurának e tekintetben más a felfogása, akkor ez változtat a dolgok állásán és továbbra is viselni fogjuk ezt a nyögőt. Nem

türelemmel és csendes megnyugvással, hanem azért, mert muszáj. Szeretnők azonban az illetékes körök figyelmét felhívni arra, hogy másutt már azt is elfelejtették, hogy valaha létezett cenzura.

Az osztrák békefeltételek publikálása.

— A kisebbségek védelme. —

A Renasterea Romana arról értesül, hogy az osztrák békeszerződés st.-germaini feltételeit közölték az országgyűlés tagjaival. A lap részleteket közöl ebből a szövegből. A 69-ik szakasz intézkedést tartalmaz arra nézve, hogy Ausztria aláveti magát annak, miszerint a népszövetségi tanács minden tagjának jogában áll a tanács tudomására hozni a szakasz rendelkezései (a kisebbségek védelme) ellen megtörtént sérelmet, vagy a sérelem veszélyét. Ausztria elfogadja a Bolgár-, Görög-, Ma-

gyar-, Lengyelországgal és Romániával, Csehszlovákiával és Jugoszláviával szemben megállapított határokat. Az Európán kívüli területeken is lemond Ausztria minden az osztrák-magyar monarchiához tartozott területről és ezenkívül a volt uralkodócsalád marokkói privát vagyonáról és a kinal tiencinbeli jogosítványáról. A katonai záradék szerint tílos a hadseregből idő előtt az állomány egészségügyi okokból való elbocsátása.

Megostromolták az Est és Népszava szerkesztőségét.

Budapestről kerülő utakon érkezett hírek szerint néhány nap előtt nagyobb tömeg verődött össze a Népszava című szociálista lap szerkesztősége előtt. Eleinte az emberek megelégedtek a hangos kiabálással, de csakhamar előkerültek a kövek és bedobálták a redakció összes ablakait. A Né-

pszava elől Az Est szerkesztősége elé vonultak és itt megismételték az előbbi jelenetet. A tüntetésnek a rendőrség közbelépése vetett véget. A tüntetők közül többeket letartóztattak. Az okozott kár több százezer korona. A két szerkesztőség megostromlásának a lapok politikai iránya volt az oka.

Szovjetország békepolitikája.

— Jadenics és Denikin hadseregének összeomlása. —

Londonból jelentik: Litvinov, a moszkvai szovjetkormány kopenhágai meghatalmazottja kijelentette a „Daily Herald” tudósítója előtt, hogy a Szovjetországban nincsenek imperialista céljai. A szovjetkormány biztostja a volt orosz birodalomból kivált államok függetlenségét és Szibéria szabad önrendelkezési jogát. Oroszország most a kommunizmusba való átmenet idejéjé. A kormány és az orosz munkásság tudja, hogy a kommunizmus teljes megvalósítása csak akkor válik lehetségessé, ha valamennyi ország erre a gazdasági bázisra helyezkedik. Litvinov nyilatkozatával meg-
erősözik az orosz békepolitikát,

melyeket az amerikai lapok közöltek. A feltételek egy részének teljesítéséhez az angol kormány állítólag már hozzá is járult. Most csak az amerikai szenátus állásig halására várnak. Ha ez megtörtént, az Egyesült-Államok megkezdik a tárgyalásokat Szovjetországgal.

Ami az orosz területeken folyó hadműveleteket illeti, Helsingforsból azt jelentik a „Times”-nak, hogy Jadenics rendezetlen csapatai még mindig folytatják a visszavonulást és egyrészt át lépte az eszt határt. Az eszt kormány már megtette az intézkedéseket e csapatok lefegyverzésére.

Az aradmegyei szegények karácsonyi segélye.

Aradmegyében legközelebb kerülnek szétosztásra a megyei szegényalap ezideli kamatai. Az összes községi jegyzők már megkapták az erre vonatkozó utasítást. Ennek értelmében a segélyre igényt tarthatnak a tízenégy éven aluli árvák, továbbá azok az özvegyek, akiknek tízenégy évnél fiatalabb gyermekeik vannak. A jegyzők kötelesek a segélyre szorultak névjegyzékét e hó huszonhatodikáig betérjeszteni, hogy a szegényalap bizottsága még idév előtt dönthessen, kiknek juttat segélyt.

Portugália veszteségei a világháborúban.

Portugália múlt héten kiadta a háborús veszteség mérlegét, amely szerint kétszáz ezer katonát mozgósított. Ezekből 88,7 meghalt és eltűnt. Vagyis a katonaság 4,18%-a és a lakosság 0,14%-a pusztult el.

Kiütéses tífusz fonyogott Középeurópát.

Bécsi lapok közlik a középeurópai járvány-bizottság felhívását, melyben tömörülten szólítja fel Középeurópa összes közegészségügyi faktorait és városkezelőjeit a kiütéses tífusz leküzdésé céljából. A bizottság egy kimutatást is közöl, mely szerint a jelen év február havában 100000 hivatalosan megállapított tífusz eset fordult elő Oroszországban. A járvány gyűrűje már ruinet szorongat — mondja Ferrier dr. elnök — a legelőször szükséges a védekezés módjainak egyöntetű megállapítása. A felhíváshoz csatolkoztak Románia, Magyarország, Ukrajna és Lengyelországnak a járványbizottságba kiküldött meghatalmazottjai is.

Arad város községi iskolaszéke Robu János dr. polgármester elnöksége alatt december hó 16-án, kedden délután fél öt órakor a város háza tanteremében rendes ülést tart, amelynek tárgyai: A telt elnöki intézkedésekről szóló jelentés. 2. A Kazinczy utcai polgári iskola új állami kezésbe való átadása ügye.

A német kormány tiltakozik, hogy Franciaország visszatartsa hadifoglyait.

Berlinből jelentik, hogy a német birodalmi kormány jegyzéket intézett a békekonzferenciához, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a francia kormány a német hadifoglyokat még most is visszatartsa. Hivatkozik arra, hogy Clemenceau hivatalos ígéretet tett a német foglyok szabadonbocsátására.

Simándi legények tiltakoznak a község papjait.

Laukucz Kornél és Popescu Kornél a meggyilkolt két simándi görögkeleti lelkész ügyében tovább folyik a nyomozás. Somner Nándor vizsgálóbírónak sok hónapi fáradságos munka után sikerült az egész ügyre teljes világosságot deríteni. Az aradi ügyesség fogházában előzetes letartóztatásban van Sándor László és Mándruer György, mindketten aradi iparos segédok, akik mult évi emlékezetes vörös kivonulás alkalmával annak az őriáratnak voltak a tagjai, amely kivégezte a két papot. Az ő vallomásuk teljes világosságot derített az egész gyilkosságra, azonban a tetteseket nem lehetett letartóztatni, mert azoknak legnagyobb része még a nyáron a demarkációs vonalon túlra menekült. Anyai már megállapítást nyert, hogy a két lelkész edavaló legények tiltakoztak és a letartóztatott két fiatal aradi legény csak mint bünrészes és kezenatanu szerepel majd ebben az ügyben.

A tejdagok leszállítása.

A csökkent tejbehozatal miatt a közlelmzési vállalat kényszerülve volt az összes tejdagokat fél literre leszállítani. Összesen 260 tejalvány maradt érvényben, új utalványt pedig nem adnak ki akkor sem, ha az illetőknek joguk is volna hatósági tejhez. Csak a eszesemők és állapotos nők kapnak esután is tejet, sem a betegeknek, sem az aggoknak sempedig a két éven felülieknek nem utal ki tejet a közlelmzési bizottság.

Egy kereskedő, aki tizenegy órával utazik.

Tegnap este az aradi állomáson a szelgálattevő detektívnek feltűnt egy ember, aki nagy esomagokkal akart elutazni Aradról. Igazolásra szólította fel és akkor kitért, hogy az illető Klein Issák kisvárdai kereskedő. A detektívnek gyanus volt a kereskedő igazolványa és ezért elvitte a rendőrségre. Itt megmérték és 8000 korona ezüstpénzt, 11 darab arany órárt és nagymennyiségű arany-pénzt találtak nála. Az arany és ezüstneműket a rendőrség elkobozta, Klein pedig egyelőre őrizetbe helyezték, míg kiderítik az értéktárgyak és pénz eredetét.

Nincs éjjeli forgalomkorlátozás.

— Ki kell oktatni a rendőrlégénységet. —

Néhány nappal ezelőtt a hatóság Aradon éjjel két óráig kitolta a zárórát és egyben teljesen szabaddá tette az utcákon való éjjeli közlekedést. Ennek ellenére napnap után előfordul, hogy a késő éjjel járkálók közül többeket bekísérnek a rendőrök a városházára. Az indokolatlan molesztálások mind gyakoribbakká válnak, a minnek egyedüli oka az lehet, hogy a rendőrlégénység nincs kellőleg kioktatva. Még ma is vannak rend-

őrök, akik nem bírnak tudomással a záróra meghosszabbításáról, mások viszont, annak ellenére, hogy a személyazonossági igazolványok kiállítására még egyre tart, csak az új igazolványok érvényességét fogadják el az igazoltatásoknál. A lakosság felesleges nyugtalanításának elkerülése céljából kívüls volna, ha a rendőrlégénységet *uiból és alaposan kioktatnák* szolgálati kötelezettségeiről.

A feltámadt Lengyelország.

— Nyoma sincs a hagyományos széthúzásnak. —

Valami delejes áram tartja össze a tömegek lelkét a végtelen lengyel rónán. A pártoskodás, a szertehúzás, a szlachta-rendszer, a „nyepozvolim“-nál tovább nem látó szomorú hírű lengyel politika, a szláv nemtörődomség benne maradt a srban, amelyből a fiatal nemzet feltámadott. Öntudatos összetartás jellemzi ma Lengyelországot. Az osztrák, német, az orosz, a francia, az amerikai hadsereg szerteszórt katonája egyesges, büszke tömeggé egyesült, a mely a világháború átélte őt esztendeje után ma is lankadatlan kitartással harcol és rajzolja meg Nagy-Lengyelország határait. A háromféle tagozódás, az emberöltőn át tartó háromféle nevelés, a különböző gazdasági érdekkörökbe való kapcsolódás nem tudták ékeket verni a nemzeti öntudat egységébe. — Gallcia, Pózer, Orosz-Lengyelország megértették egymást.

Lengyelország ma Középeurópában fegyelmezett, jól szervezett milliós hadsereggel rendelkezik. A legcsodálatosabb azonban, hogy — a határain most is dúló harcok ellenére — gazdasági erőit milytüneményesen össze tudta szedni ez a világháború alatt annyit szenvedett és annyira végigpusztított ország. Az ipari termelés megnövekedett. Élelmiszerek — mondhatni —

bőségben vannak. A kereskedelem mindenben szabadabb lett és az áresés folyamata lassan megindult. Az egyes társadalmi osztályoknak itt is megvannak a külön kívánságaik, de erős szociális érzés hatja át az összes osztályokat s a társadalmi ellentétek nem olyan élesek. Itt mindenki „pár“ „stangreltől“, a kocsiától fel a „nacsánik“-ig, a köztársasági elnöktől. Az utcán járva, érdekes figyelni, milyszíves egyik ember a másikhoz, tekintet nélkül a kabát jóságára, vagy rosszabb voltára.

Az ország lakosságának 14 százaléka zsidó. A zsidókérdés azonban itt nem társadalmi, hanem inkább nemzetiségi probléma. Nem olvadtak bele a lengyelébe, zsidó nemzetiségűnek vallják magukat és sem társadalmilag, sem gazdaságilag nem visznek vezető szerepet. Nagybankok egyáltalán nincsenek kezükben. Legnagyobb részük szegény iparos és utcai árus. Különböző erős clonista-mozgalom folyik a lengyelzsidók között.

A köztársasági államforma itt erős alapokon nyugszik, mindenki meg van elégedve, s royalista mozgalomra senki se gondol komolyan. Ez ma nagy vonásokban Lengyelország, amelyről még azt kell tudni, hogy lakosságának létszáma a negyvenmillió felé tart.

Felmentett gyilkos.

— Önvédelemből megölte vejét. —

Balacsu János alsóorzlenci földműves örökös viszályban élt vejével, Mezin Józseffel, egy erőszakos, semmitől vissza nem riadó emberrel, aki apósával egy házában lakott. Mezin ez év január 10-én ittasan jött haza és azt követelte már ágyában fekvő apósától, hogy szolgáltatassa ki neki azt a hatszáz koronát, amelyet állítólag megörzés végett adott neki át. Az öreg késlekedett, mire Mezin

baltával a kezében apósára rohant aki az ágyból kiugorva felesége segítségével lefegyverezte a dühöngőt. A két férfi ezután dulakodni kezdett, Balacsunak sikerült feltápaszkodni és a baltával villámgyorsan több ütést mért veje koponyájára, ki *azonnal meghalt*. Az ügyet most tárgyalta a lugosi törvényszék, mely a vádlottat *felmentette*, miután az önvédelem esetét látta lefolyogni.

HIREK.

Luca napja.

Hova lett a télidő poézise, a külvárosok, a faluk kedves meleg romantikája, hol vannak a betlehemesek, a fonó esték, a tollfosztókák? Eltűntek, mint ahogy elfujja a reggeli ködöt a novemberi hideg szél. A most felszédült fiatalság már csak hírből ismeri őket.

Ma Luca napja van. Ki törődik vele? Kinek van kedve és türelme hozzá, hogy két hétig szorgalmasan és gondnal fabrikálgassa a Luca székét, hogy aztán a karácsonyi éjjelén misét meglássa a jövődöbelijét? Senki! Ah! ma Luca-székét fabrikálna, aki ölmöt öntené, az inkább elmegy este-kint a moziba, mert négy órásködk, hogy így biztonságban meglátja a jövődöbelijét. És talán igaz is van.

Hajdanában, kivált faluhelven, valósággal izgalmat keltett a Luca napja. Rokka mellett, tollfosztóban muzsikás, táncos disznótörökön egyébről sem beszéltek a lányok, mint a Luca székéről. Fontoskodó pedantériával faragták meg minden nap egy-egy darabját és Karácsony éjjelén örthető izgalommal vitték el a misére. Meg is látták a jövődöbelijüket. Meg bizony. Mert a szemfüles legények mindig tudták, hogy kinek-kinek a falu melyik szépével kell magát észrevéttetnie. No meg a leányok is tudták, hogy hová kell nézniük illően, szemérmes ábrázattal.

Ma már mindez csak emlék az öregekben, a fiatalok tán meg sem értik.

— A hatósági orvosok látogatási díjszabását már évek óta nem szabályozták Aradmegyében. Ennek folytán a hatósági orvos egy rendelésért az eddig érvényben volt rendelet szerint csupán husz fillért számíthatott, beteglátogatásért pedig esetről-esetre egy koronát. Ezt a díjszabást most rendeletileg felemelték kétfő, illetve öt koronára.

— A munkaközvetítő hivatal a városházán. A nagy tüzelőanyag inasgre való tekintettel a polgármester úgy intézkedett, hogy a Munkaközvetítő hivatal, mielőtt a rendőrség átköltözik új laktanyájába, a városházán nyerjen elhelyezést. Egyben a hivatalvezető Györgyóssy Ödön másnemű elfoglaltságának tartamára a polgármester Zubor Andor tanácsnokot bízta meg az ő helyettesítésével.

— Az éjjeli mulatók zárórája. Stoica Sebestyén rendőrfőnök tegnap rendeletet bocsátott ki, amelyben az éjjeli mulatóhelyek új záróráját szabja meg. Az éjjeli mulatóhelyek éjjelutáni két óráig tarthatnak nyitva és a zárórát meghosszabbítani semmi körülmények között sem lehet.

— Bukaresti lakos Arad szegényeknek. Massze idegenből ajándékok hozott a posta Arad szegényeinek. Az ajándékos Rosenthal Henrik bukaresti lakos, aki szász koronát küldött a polgármester számára ezzel a kérelemmel, hogy ezt az összeget karácsonyi ajándékkul ossza szét szegény aradi polgárok között. A Bukarestből érkezett összeg nem nagy, de bizonyára küldője anyagi tehetségének megfelelő s mint egy nemes intenció megnyilvánulása, feltétlenül hálát és elismerést érdemel.

— Az aradi ügyvédi kamara — mint már jelentettük — a hó huszonnegyedikén tartja tisztújító közgyűlést. Értesülésünk szerint az ügyvédek nagyjában ugyanazt a tisztikart fogják megválasztani, mely eddig is működött.

— A tisztek szállásadói jelentkezzenek. A katonai parancsnokság felszólítja mindazokat, akiknél tisztek vannak vagy voltak elszállásolva, hogy ezt haladéktalanul jelenték be a törparancsnokságnak. Be kell jelenteni még azt is, hogy az illető tisztek milyen rangban vannak és mely csapatban szolgálnak.

— Baleset. Kardoss Miklósványviskereskedő két láda ásványvizet küldött Pongrác Mór nevű szolgájával Durr Gusztáv kereskedőhöz. Az egyik láda véletlenül Pongrácra esett, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők be szállították a kórházba.

— Ot estőre tizte ki egymásután a színház vezetősége Földes Imre kiváló darabját, a Terikét. A hétfői premior sikore kétségtelen, hogy mindvégig telt házakat fog vonzani, annál is inkább, mert a végtelen hájjal, finomsággal és derűvel megírt vidéki történet főszerepei a drámai együttes legjobbjainak kezében vannak. Az irodalmi szempontból is értékes darabot Forgács Sándor rendezte a vezető szerepeket Csige Bosko, Kiss Mariska, Kieffer Lujza, Benkóné, Várnay, Ungváry, Kertész és Földes játsszák. Szombaton délután a Karentia Anna megy.

— Egészítv. Az aradi Filharmonia Egyesület a román kir. 2. gyaloghadosztály parancsnokságának 365 - 1919. és Aradváros rendőrőrnökének 30022 - 1919. kh. sz. engedélyje alapján f. évi december hó 26-án d. e. 11 órakor a Kulturpalotában lévő helyiségében tartja meg rendez évi közgyűlést, melyre az egyesület t. tagjait ezenel tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Két tag választása a jegyzőkönyv hitelesítésére. 3. Választmány jelentése és a számvizsgáló-bizottság jelentése 1918 - 1919. évről. 4. Jövő évi költségvetés megállapítása. 5. Titkár választása. 6. Esetleges indítványok. Elnökség.

Bulgária politikai céljai.

— Megegyezős a balkáni államokkal. —

Stambulnisky bolgár miniszterelnök a „Temps” tudósítója előtt nyilatkozott Bulgária új politikájának irányairól és céljairól, melyek a balkán államok közötti megegyezős megteremtésében összegeződnek. Mi — mondta a minisz-

terelnök — komolyan és minden utógondolat nélkül akarjuk ezt a megegyezősést. E célból levelet írtam Clemenceauxnak, valamint a szerb és a görög miniszterelnököknek.

Hamis pénzlebélyegző a bíróság előtt.

— A mai tárgyalás. — Itélet még nincs. —

Ma kezdte meg Zili József büntető járásbíró a hamis pénzlebélyegző Kállay Miksa bűntényének a tárgyalását. Mint ismeretes, a rendőrség még októberben letartóztatta Kállay Miksát, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy egy Najmányi Imre nevű napidíjjal együtt hamis bélyegzővel bélyegezték le a bankjegyeket. Najmányi időközben eltűnt Aradról, míg Kállay ellen az ügyészség hamis pénz forgalomba hozatala miatt emelt vádat. Időközben leérkezett Aradra a nagyszabedeli Kormányzó tanács azon rendelete, amely a hamis lebélyegzést pénzek forgalombahozatalát nem minősíti bűntettnek, hanem csak egyszerű vétségnek és ezen a címen Kállay ki is szabadult a vizsgálati fogságból.

Kállay Miksa a mai tárgyaláson előadta védekezésében, hogy ez év őszén Budapesten járt és egy kávéházban több román körbélyegzőt kínáltak neki megvételre. Egyet meg is vett, anélkül, hogy azt pénzek lebélyegzésére akarta volna felhasználni és otthon elzárta a fiókjába. Najmányi Imrével szorosabb nexusban nem is állott. Najmányi több ízben kért tőle pénzi kölcsön és egyszer felkereste, hogy van-e neki bélyegzetlen pénze, mert ő összekötéssel révén könnyen tud neki lebélyegzett pénzt szerezni. Najmányi egyszer meglátta az íróasztala fiókjában a Budapesten vett bélyegzőt és dacára annak, hogy Kállay

figyelmeztette őt, hogy a bélyegző nem jó, mégis lebélyegzett saját pénzéből 28 darab ezer koronást. Azóta Najmányi eltűnt, és az egész dolgot elfelejtette és csak akkor értesült a fiatalember bűnéről, a mikor a rendőrség emberei megjelentek nála.

Ezután Reiner Sándor és Hartmann Sámuel aradi kereskedőket hallgatta ki a bíróság. Reiner Sándortól 240000 koronát kobozott el a rendőrség, amely között 200 darab hamis lebélyegzésű ezer koronás bankjegy volt. A bíró kérdésére Reiner elmondta, hogy a 240 ezer koronát egy brassói kereskedőtől kapta, akinek germán lelt adott el és a kapott pénzen aprópénzt akart vásárolni, mert megállapodása volt egy aradi bankkal, hogy az aprópénzért nacional leleteket kap. Eppen amikor át akarta venni az aprópénzt, lépett hozzá Jankó detektív és elkobozta az egész pénzt. A tárgyaláson kitélt, hogy a Reinertől elkobzott pénzek bélyegzője, bár az szintén hamis, teljesen eltér attól a bélyegzőtől, a mit Kállavnál találtak.

A bíróság még több tanút hallgatott ki és a tanuvallomások során kitélt, hogy Reiner Sándornak és Hartmann Sámuelnek, akiket az ügyészség szintén hamis lebélyegzésű pénz forgalombahozatalával vádol, az egész ügyhöz semmi köztük nincs. Zili járásbíró a további tanúk és szakértők véleményének a meghallgatása miatt a tárgyalás folytatását hétfőre tűzte ki.

— Vasárnap és hétfő délután lesz az aradi Gyermekfelruházó Egyesület karácsonyi vására, a Fehér Kereszt-szálló télikertjében. A belépődíj olyan minimális, — mindössze 4 korona. — hogy a különböző látványos attrakciók mellett, már ez is biztosan fogja a két délután látogatót, ahol Rácz Karcsi tizenkéttagú elsőrangú zenekara fog hangversenyezni. A közönség és a kereskedők jó tékonysága folytán rengeteg, különböző praktikus cikk kerül majd eladásra, jóval olcsóbb áron, amint azt a kereskedésekben meg lehet szerezni. A rendezőség ezúton kéri azokat a kereskedőket, akik eddig még nem adakoztak, hogy ajándé-

kalkat szombat délutánig juttassák el gróf Uchritz A. Emilné elnökéhez.

— Az Aradi Élet e heti száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Rajnay Gábor érdekes házassága, Kritika a Maharadszáról, Az aradi színészet veszedelme, Jönnek a szén téli esték és még sok igazán szenzációs cikk képezik a kedvelt hetilap tartalmát. Kapható újsábcédekben, rikkanecoknál és üzletekben.

— Felhívás. Felhívjuk mindazon hadirokkantak, kik a román felülvizsgálaton keresztül mentek, hogy araképes személyazonossági igazolványhoz szükségeltető araképek elkészíthetése végett egyesü-

lettünk helyiségébe jelenjenek meg. Elnökség.

— Hátralékos vidéki előfizetőkhez! Immétolten felkérjük összes hátralékos vidéki előfizetőinket, hogy tartozásukat legkésőbb 1920 január 1-ig postautalványon hozzánk juttatni sziveskedjenek. Aki a postautalvány szünetelése alatt küldött Aradi Közlönyt elfogadta és vissza nem küldte, a lapok értékét megfizetni tartozik. Ahonnan követelésünk a fenti határidőn belül be nem érkezik, a lapok küldését beszüntetjük és követelésünket más úton érvényesítjük.

Zsaket és olló. A brit hadügyminiszter elrendelte, hogy a hadsereg tisztjei, amikor mincesnek szolgálatban, zsaketben és ollóval járjanak.

— A Fehér Kereszt szombati hangversenye pontosan nyolc órakor kezdődik, és a rendőrség immétolten figyelmezteti a közönséget, hogy a terem fűtése iránt senkinek ne legyen aggodalma. A lefoglalt jegyeket csak szombat délelőtt 11 óráig tartják fenn, mert a jegyek iránt még mindig nagy a kereslet, noha most már csak igen kis számban vannak.

— A „Aradi Pálya” legújabb száma a következő szenzációs tartalommal jelent ma meg: Csuffá tett öreg szerelmes, Levegőbe röpítette a völgyégyét, Ha a nevelő nagyon bájos, Kártyabecsület, Egy aradi nő története, Milliós leüzletek, Ahol a részeg nem „dszentlmen”, Mi van eladó? Husz év előtt, Az utca naplója, A színház tájékról, Vidám esetek stb.

— A vasidegzetű ember A Nordisk-filmgyár minden filmje komoly művészi produkció, de az artista drámáival minden képelet felülmul. Most is egy ilyen érdekesítő artista drámát vetít az Uránia. A vasidegzetű ember a címe a nagyszabású Nordisk-filmnek. Haláltmegvető artista-produkciók egész sorában gyönyörködhetünk. A főszerepekben a Nordisk legkiválóbb művészei nyúttanak pompás alakításokat. Elsa Fröhlich és Róbert Dienesen állnak a dráma központjában. A csodás artista dráma szombaton is műsoron marad az Urániában.

— Két ikertestvér. Vidám kacagástól volt hangos tegnap az Apolló nézőtere. A két ikertestvér című sziporkázóan ötletes Nordisk vigjáték került repriméret vetítésre. A pompásabbnál pompásabb helyzetkomikumok állandóan derültétségben tartották a publikumot. A szellemes vigjátékon kívül az Arany kalitka dráma Rita Sachettóval a főszerepekben kerül vetítésre. Mind a két kiváló filmet szombaton is műsoron tartja az Apolló.

— Meséskönyvek, modern és klasszikus szépirodalmi művek karácsonyra már kaphatók Desknál.

— Lepás. Juhász Eszter feljelentést tett a rendőrségen, hogy az állomásnál valaki ellopta a relikviáját, amelyben 800 korona készpénz volt.

Hirdetmény.

Értesitem a város közönségét, hogy a városi tanács 15492-1919 számú határozat értelmében a 181.721-IV. b.-1918. szám alatt jóváhagyott és a közlekedési adóról alkotott szabályrendelet értelmében 1919. évi január hó 1-ével életbe lépett közlekedési adó kiróvását feltüntető listáron 1. év és hó 12-től számított 8 napra a városi adóhivatal 11. számú helyiségében közszemlére ki van téve. Erről az adóköteles jármű tulajdonosokat azzal értesitem, hogy ezen kiróvás az idézett szabályrendelet 8. §-ának rendelkezése szerint a fizetési ív kézbesítésétől számított 8 nap alatt a városi köz igazgatási bizottsághoz megfellebbezhető. Arad város adóhivatala 1919. évi december hó 11-én. Sztojka József a. k. adóhivatali főnök.

Strassnoff redivivus.

A legszenálisabb kalandor, Strassnoff Ignác ismét hallat magáról. Mint Bécsből jelentik, Strassnoff, az osztrák fővárosban nagyarányú csalásokat követett el és ezért a rendőrség letartóztatta. Strassnoff Bécsben a Hotel de France-ban lakott gróf Szendrei Mihály néven. Ugyancsak mint gróf Szendrei, összeköttetésbe lépett az alsóausztriai beszerzési központtal, amelynek feljajlatta, hogy hírtokairól élelmiszert és nyersanyagot fog Bécsbe szállítani. Ilyen módon sikerült neki 160.000 korona előleget kicsalni.

Felolvasó szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE DR.

Aradi Nemzeti Színház.

Ma, 18-án:
Délután 3 és fél órákor
Karinin Anna.
Este fél 8 órákor
A maharadza.

APOLLO URANIA.

Ma, 18-án:
Megbűntetett szerelem. Vaslevegztő ember.

Apró hirdetések.

Levelezés.

VIDÉKI UREMBER, aki gyakrabban fordul meg Aradon, egy tisztaságú, teakolt gondolkodású, jellemes és művelt, független fiatal urleány, vagy fiatal örvény ismeretséget keresi, aki nem keresi a zajos társaságot e inkább a tartalmas, egyszerű életben tudja és akar a egész leányt belevinni. Hétköznapos gondolkodásnak, kalandornak kísérve jó nevelés, jó ízlés, általános műveltség, valamint nagy, megértő szívesség elengedhetetlen, — minden más körében. Levelet „Honi eszt...” jellegre a kiadós kérék — jeltve. 7037

PÜGÖLTLEN, csinos fiatal örvény vagy leány megátalja lenni discretus alatt. Teljes című levelet esetleg fényképpel „Rövidség” címmel kiadós kérék. 7016

MÜVELT. Hívtaságos urleány vagyok. Oly nemeslelkű uriaszony pártfogását kérem, aki tanulmányaim befejezését elősegítendő leveleket „Nara uno bello soirée” jellegre Wallinger hirdetésére Lázár-utca kérék. 9686

Házasság.

30 ÉVES iparos, házasság céljából szeretne megismerkedni egy jobb családból való tisztaságos nővel, akinek némi hozomány is van. Teljes című leveleket „Onáné skarek lenni” címen Wallinger hirdetésében Lázár-utca kérék. 9686

IZRAELITA 50 éves, gyermektelen örvény ember vagyok, vendéglős voltam, 30 ezer korona készpénzzel rendelkezem, ballábom bekánfólú amputált, műlábbal jól járok, munkaképes vagyok, szeretnék egy 35-40 éves örv. nővel, vagy leánnyal házasságra lépni, kinek bármilyen jövedelmű üzlete van, akár helyben, akár vidéken az: küldje be címét titkárta mellett Fodor Lajos Arad, Booskay-tér 5., L. ajtó 9. 9091

Ingatlan.

MÓDERN EMELETES BÉRNÁZ a város legszebb részén, mely még hat évig adómentes, jóvodelemes négy %-ot, edényes feltételek mellett azonnal eladó. Edényes felvilágosítást nyújt Ipar és Népbank. 7084

FATELEP céljaira alkalmas nagy telek bérbeadó. Bővebbet Holländer Alfréd, Alsómaraspartti tetelepe. 7035

Üzletek.

EGY járgalmon és jövedelmű éjjeli üzlet teljes berendezéssel eladó. Szászváros, Kereszt-u. 49., L. 7038

Vétel és eladás.

1 PAR ARANY FÜLBEVALÓ gyöngyökkel a egy órára szűz 5-6 éves gyermeknek való finom selymes ruha eladó. Bathány-utca 22. sz., L. sz. 7600

Meghívó!

a Berosszói és Vidékének Gazdasági és Hitelszövetkezetének XIX. évi rendes közgyűlésére,

mely a „Berosszói Takarékpénztár R. T.” helyiségében, 1919. december 21-én délután 3 órákor fog megtartani.

Jegyzet: Ezen közgyűlés megtartása azért vált szükségessé, mert az ugyanazon tárgysorozattal folyó 2-ikére egybehívott közgyűlés határozatképtelen volt. Figyelmeztetjük a üzletszerezőinket, hogy alapszabályaink 10. §-a értelmében ezen újabb közgyűlés a megjelölt tagok számára való tekintet nélkül hozza meg határozatait.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítő 3 tag választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1918-1919. üzletéről, a mérleg, nyereség-vesztés számla előterjesztése és a nyereség hovatáradására vonatkozó indítvány tárgyalása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
4. A felügyelő bizottság meválasztása 1 évre.
5. A felügyelő bizottság díjazásának megállapítása.
6. Az alapszabályok 11. §-a értelmében teendő indítványok tárgyalása.

7030

As igazgatóság.

Cigaretta-hüvelyek

kaphatók nagyban

Arpd-tér 5. sz. serek-üzlet, Zsidótemplom-épület

A Lipevai Regiunea Silvica mint Erdőfelügyeleti Hatóságtól.

Felhívás az erdőbirtokosokhoz.

A G. B. R. Erdőművelési és keresk. reszortja 2751/a. sz. rendeletével érvénybe léptette a velt magyar minisztériumnak 2256-1918. M. E. és 143800-919. F. M. számú utasításait, melyek fogva a legszigorubb állami erdőfelügyelet az összes magán erdőbirtokosokra kiterjesztetik. Ennekfogva felhívom az összes Arad, Csanádmegegy, valamint a linevai (jud. Timis) és biróhisi (jud. Caras-Severin) járásbeli ama erdőbirtokosokat, akik erdeiket nem valamely a kormány által jóváhagyott gazdasági terv (üzemterv) szerint kezelik, hogy összes az 1919-20. időnyre tervezett vagy folyamatban levő erdőhasználatukat (végzéseket) aláírt Regiunea Silvica-hoz jelentsek be, megjegyeztetvén, hogy bármilyen használatok orakis a Regiunea Silvica illetőleg felbhezés esetén a földművelési reszort engedélye alapján fogantatható.

A bejelentések a folyó évi december hó 31-ig megteendőek és a következőket fogják tartalmazni:

1. A tulajdonos neve és lakhelye.
 2. Az erdőbirtok egész területe.
 3. A kihasználásra tervezett terület és annak fekvése.
 4. A kihasználandó állományok fajtája és kora.
 5. Amennyiben a kihasználást vállalatil utam történik az érvényben levő szerződés másolata és a már kihasznált terület megjelölése.
- A jelen felhívásnak ellenszögűtek az 1879. évi XXXI. t.-e. 46-49. §-ai illetőleg az igazságszügyi reszort 8091-1918. számú rendelete szerint fogant bűntettejait. Lásdva, a 28. November 1918. Regiunea Silvica.

EREDETI Bőszenderfer szengera eladó. Cím: Osztrák Magyar Bank, aj. 6. Lasek. 7027

EGY „SCHACHT” gyártmányú 24 HP. erőű jó karban tartott békoidéi autó, nagyra csinos, magán ölekre alkalmas, 4 üléssze, tömött gummi, 4 ollinderral, szabad kézbel eladó. Megtekinthető bármikor Eulevardul regale. Ferdinánd 1. (József téherceg-ut. 4. Arad. 7028

KARÁCSONYRA legelőnyösebben vásárolhat Strasser divatruhásában Lutheránus templommal szemben. 7031

600 DRB. mindenféle nagyságu kizáródt, egészséges kádárfa eladó. Cím: Mardik Erzsébet, Ujpanád, házsz. 228. 7033

CSUKOTT HINTÓ (battár) eladó. Bővebbet Wild enkrászdában Eulevardul Regale Ferdinánd 1. (József téherceg-ut. 8. szám. 7038

KÉT HORDÓ NYOMDAFESZÉK eladó. Cím a kiadósban. 7036

KIVALÓ HEGEDŐK és művészbúcsa eladó. Cím a kiadósban. 7041

TEJJESEN új férfi-téli kabát eladó. Boros Béni-tér 7., sz. 7. 7042

EGY KISEBBSZERŰ finomabb kelengye eladó. Kálmán János-utca 23. 7043

HYGIEA ÉS NEUTRAL szappan, mindkettő szabadulgtól mentes tul zsebrehozható onyhe nem marad szappan, miért is gyermeknek, valamint érzékeny arcu egyéneknek legjobban ajánlható. Ara daraboként 3 korona. Dr. Földes és Mehs Aradon. 8192

ALMAIZ minden mennyiségben legolcsóbb árban kapható Pollák József cégnél. 8797

EGY BIBER BELESŐ rövid kabát és egy bőrcsizmó kétéi eladó. Vadász-kürt-utca 11. 8876

MOSÓGÉP gummi/acsarával eladó. Cím: Wallinger hirdetésében Lázár-utca. 9686

SARGA RÉPA nagyobb mennyiségű eladó. Dr. Ludovic Králitz gazdaságában, Pankota Aradmegye. 9380

Ellátás.

IZLETES HAZIKOSZT, ebéd és vacsora jutányos frúrt kapható házon kívül is. Cím: Wallinger hirdetésében, Lázár-utca. 9185

Különféle.

APRÓHÍRDETESEKET az Aradi Közönség részére felvevő Wallinger István Aradi hirdetésfelvételi irodája Deák F.-u. 10. (Lázár Vilmos-utcai oldalán), Kálmán I. hírdetésű és hírlap irodája Zrínyi-u., „Reclam” hirdetésfelvételi és reklámozási vállalat Urbán Iván-u. 25., „Express” hirdetésű iroda Mótvös-u. 12., Messanger-hoy irodája és Mandl Bóros Béni-tér 18. szám alatti papírüzlete.

Kékitős-üvegeket

bármily mennyiségben darabon vagy bankkint 1 koronáért vessz. 7003

Festékküzet. (Lázár-utca)

ANTONIU MAYER

eszesen berendezett fürcsarnoka és étterme Eötvös-utca 2. 9329

Előragu keze! Hírdetési Háló! Esténként előnyösen!

Legujabb!

Fürdőszobai gázkályhát fűtőterem átalakíték jótállás mellett. A gázkályha gáz eszén visszahelyezhető. 7011

EUGEN WEISZ

műlakatos Arad, Andrassy-tér. 7011

Borkereskedők és szálláshelyesek árak szives figyelmében. 9041

Állandó nagy herde! Minden nagyraktár heres herde! Minden nagyraktár heres herde! 7011

JOSIF UNGÁR

ARAD, Varjassy Lajos-u. 39.

Karácsonyfák

a Pankotai Mezőgazdasági és Ipari r. t.-nél Pankota, 7029

nagyban eladatnak.

Röh, viszketeg, sömör kiütések ellen használjunk kátrány vagy kén szappant.

Hajhullás ellen Anthrasol szappant. Dr. Földes si Mehs ARADON. 6236

A Pankotai Mezőgazdasági és Ipari r. t.-hoz

1920. január 1.-i

belépésre felvétetik:

1. Egy Diezl-motor kezelő géplakatos,
2. egy gőzeke kezelő és
3. két gazdasági szentes. 7026